

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss över betänkandet Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster, SOU 2024:64

Er beteckning: Fö2024/01550

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län (Länsstyrelsen) tillstyrker utredningens förslag. Länsstyrelsen ser dock att gränsdragningsproblematiken kommer att vara omfattande och resurskrävande.

5.3.4 Undantag för brottsbekämpning och Sveriges säkerhet

Såsom det även framgår av Länsstyrelsens tidigare remissyttrande avseende nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18) är Länsstyrelsens uppfattning att en större del av den offentliga sektorn borde omfattas av denna lag. Detta i syfte att på ett bredare plan öka motståndskraften i samhällsviktiga tjänster. Länsstyrelsen anser vidare att det skulle underlätta tillämpningen och öka acceptansen för regelverket om fler aktörer omfattades av lagens tillämpningsområde.

Länsstyrelsens uppfattning är därför att undantag inte bör göras för myndigheter som till övervägande del bedriver säkerhetskänslig eller brottsbekämpande verksamhet. Även för det fall en verksamhetsutövare bedriver säkerhetskänslig verksamhet eller brottsbekämpning krävs god motståndskraft.

Utredningen föreslår på s. 350 att tillsynsmyndigheten ska inhämta uppgift om huruvida en verksamhetsutövare bedriver säkerhetskänslig verksamhet enligt säkerhetsskyddslagen.

En anmälan om säkerhetskänslig verksamhet är inte på den detaljeringsnivån så att tillsynsmyndigheten lätt kan utläsa vilka tjänster som är säkerhetskänsliga. En verksamhetsutövare kan alltså omfattas av båda regelverken i olika delar av verksamheten. Information om att verksamhetsutövare bedriver säkerhetskänslig verksamhet kan därmed leda till att tillsynsmyndigheten enligt nu aktuell lag missar att en verksamhetsutövare bedriver en samhällsviktig tjänst och att verksamhetsutövaren därmed undgår tillsyn.

6.2.1 Begreppen samhällsviktig tjänst kontra samhällsviktig verksamhet

Länsstyrelsen delar utredningens beskrivning av utmaningarna med likheterna och olikheterna mellan begreppen *samhällsviktig tjänst* kontra *samhällsviktig verksamhet* och de otydligheter som detta skapar.

Länsstyrelsen instämmer vidare med utredningen att harmonisering av direktiven med det svenska beredskapssystemet och möjligheten till att ensa såväl begrepp som sektorer.

6.5 Beslut om identifiering och underrättelse om skyldigheter

Enligt utredningen ska tillsynsmyndigheten genom beslut identifiera kritiska verksamhetsutövare inom sitt tillsynsområde. Det är dock otydligt hur identifieringen ska genomföras. Identifieringen kommer kräva att tillsynsmyndigheten har tillgång till en stor mängd information om de potentiella verksamhetsutövarna.

Tillsynsmyndigheterna bör därför ha möjlighet att begära in sådan information. Länsstyrelsen ser även motsägelse mellan säkerhetsskyddslagen, cybersäkerhetslagen och lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare. I både säkerhetsskyddslagen och cybersäkerhetslagen läggs fokus på att verksamhetsutövaren har bäst möjlighet att utreda om de omfattas av regleringen då dem känner sin verksamhet bäst. I detta fall blir det omvända.

Länsstyrelsen vill även påpeka att identifieringen kommer även att kräva stora resurser av tillsynsmyndigheterna och behov av samordning mellan tillsynsmyndigheterna i frågan.

9 Bakgrundskontroll

9.3.1 Utgångspunkter för utredningens förslag

Länsstyrelsen anser att större fokus bör läggas på andra delar av bakgrundskontrollen än själva utdraget ur belastningsregistret. Såsom inhämtning och validering av intyg, betyg, referenser, den dagliga personkännedom en arbetsgivare bör ha samt vid anställningsintervju med arbetstagaren.

Länsstyrelsen anser att föreskriftsrätten inom bakgrundskontroller borde tillkomma en myndighet, förslagsvis Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Detta för att undvika divergerande tolkningar inom området.

10.3 Tillsynsmyndigheter i Sverige

10.3.7 Offentlig förvaltning

Länsstyrelserna har en gemensam förvaltningsorganisation av verksamhetsområden som inkluderar gemensamma arbetsutskott, nätverk, processer, rutiner, projekt, resurser och system. Gemensamt arbete bedrivs dessutom inom respektive civilförsvansområde. Utredningsförslag att länsstyrelserna ska utöva tillsyn över varandra är beklagligt men Länsstyrelsen anser ändå att utredningens förslag om en cirkulär tillsyn inte kommer leda till samma jävsproblem som föreslaget i utredningen för nya regler om cybersäkerhet (NIS2).

13.2 Sekretess

Länsstyrelsen ser positivt på att utredningen föreslår en ny sekretessbestämmelse för incidentrapporter ska föras in.

14.6 Sanktionsavgiften för enskilda verksamhetsutövare ska höjas

Såsom tillsynsmyndighet inom säkerhetskyddlagen ser Länsstyrelsen ett behov av harmoniseringen av sanktionsavgifterna mellan säkerhetskyddslagen, lagen om cybersäkerhet och lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare och är därmed positiva till förslaget om höjning av sanktionsavgiften.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vik. landshövding Claes Lindgren med informationssäkerhetssamordnare Johanna Hallström som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningscheferna Helene Munkner och Mikael Jeppsson samt tf. chefsjurist Shiva Norvad medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.